

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Doc. PhDr. Petr Kaniok, Ph.D. „Úvod do institucí EU
Evropská rada, Rada EU“

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Osnova

- Historický vývoj institucí evropské integrace
- Evropská rada
- Rada EU
- Shrnutí

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Instituce ESUO - počátek

- 50. léta, první integrační platforma
- Představa překonání národního státu
- Původně vize pouze nadnárodních institucí
- Na nátlak malých zemí přibývá Rada

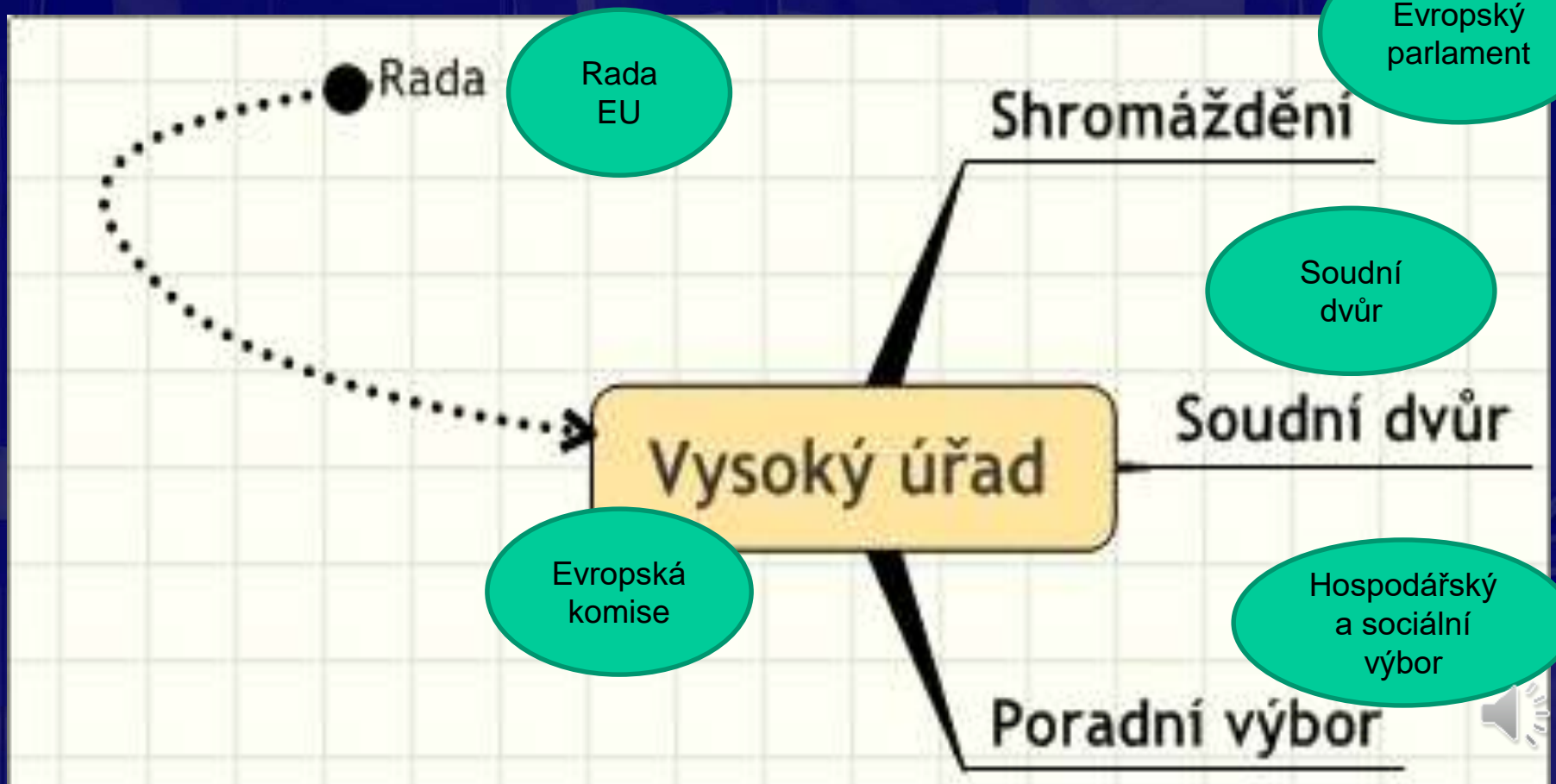

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Původní představa institucí ESUO

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Římské smlouvy - 1957

Rada a Komise ESUO

Soud a Shromáždění

Rada a Komise EHS

Rada a Komise EURATOM

Evropská unie

Základní fakta a milníky

60. léta a 70. léta

- 1967: Slučovací smlouva (jedna sada institucí pro všechna společenství)
- 1974: Evropská rada (summit) jako fórum hlav vlád a států
- 1975: Účetní dvůr jako hlídač financí
- Evropská rada a Účetní dvůr vznikly politickou dohodou, nedochází k zakotvení do primárního práva

Evropská unie

Základní fakta a milníky

80. léta a 90. léta

- *Jednotný evropský akt (1986)*
 - a) Zakotvení Evropské rady a Účetního dvora do primárního práva
 - b) Vznik Soudu první instance
 - c) Posílení Evropského parlamentu
- *Smlouva o EU (1993)*
 - a) Vznik Výboru regionů a Veřejného ochránce práv (ombudsman)
 - b) Další upřesnění Evropské rady
 - c) Posílení Evropského parlamentu
- 1997: Vysoký představitel pro SZBP
- 1998: Evropská centrální banka

Evropská unie

Základní fakta a milníky

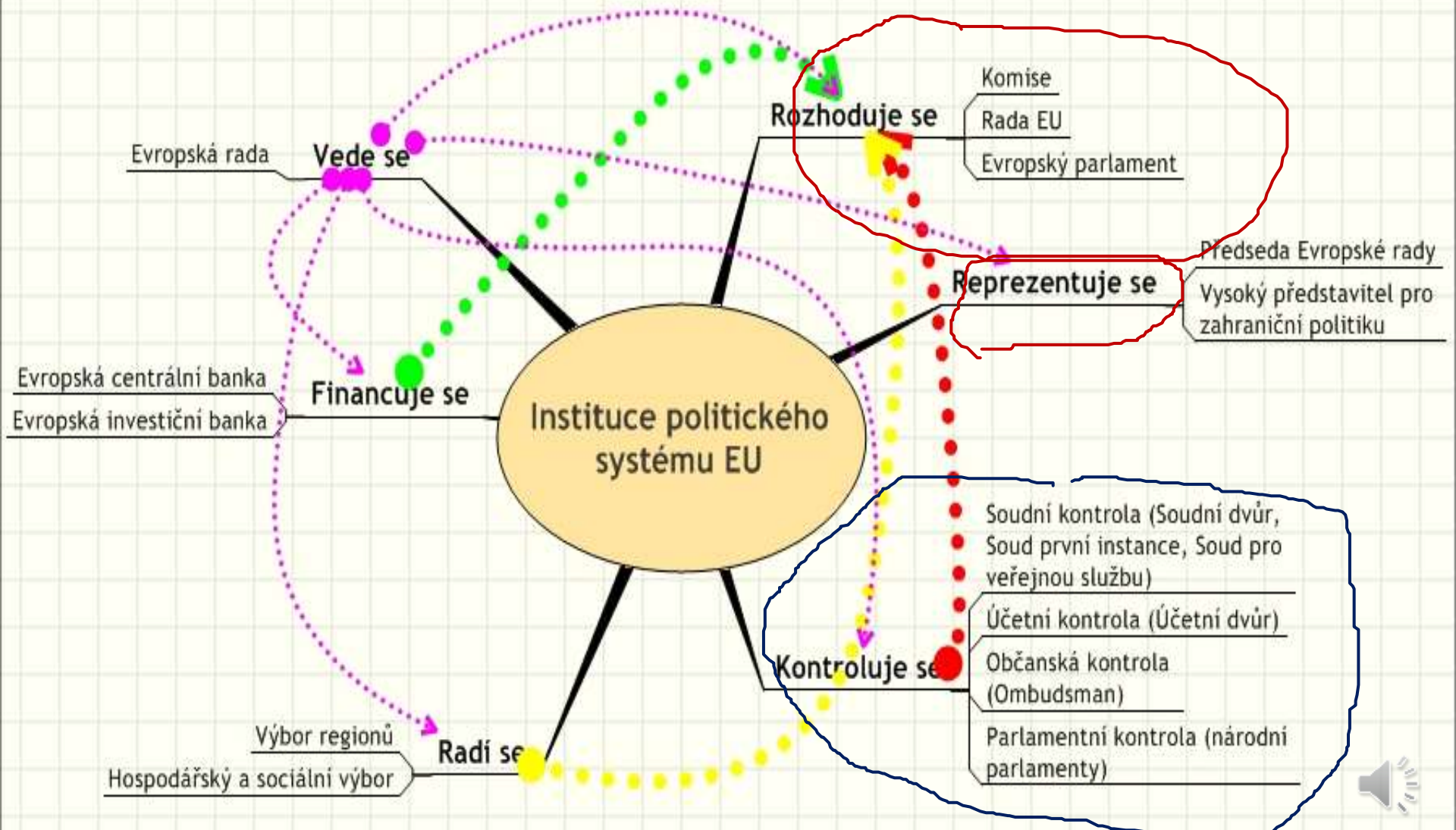
Přelom milénia

- Vznik dalších specifických institucí (Ochránce osobních údajů, Soud pro veřejnou službu)
- Rozvolňování kompetencí a činnosti institucí
- Vzrůstající nutnost institucionální reformy (pokusy v revizích z Amsterdamu, Nice, tzv. ústavní smlouva...)

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Hlavní instituce EU

- Evropská rada vymezuje „co“
- Evropská komise navrhuje „zákony“
- Rada EU a Evropský parlament schvalují „zákony“
- Soudní systém „hlídá“

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Evropská rada...to je summit!

- Počátky v 60. letech 20. století
- Nutnost diskuse o dalším tempu a směru evropské integrace
- Projev mezivládního přístupu
- Především diskuzní klub
- Článek 15 Smlouvy o EU

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Předseda Evropské rady

- Volen Evropskou radou opakovaný mandát (2x2,5 let)
- Řídí jednání, udržuje konsensus a kontinuitu, reprezentuje EU na poli zahraniční politiky

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Rada EU

- Řízena předsednictvím (rotační princip, 6 měsíců, každá země)
- Jedinou výjimkou Rada pro zahraniční záležitosti, v čele volený předseda (zároveň místopředseda Evropské komise)

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Funkce Rady EU

- Artikulace „každodenních“ národních zájmů a požadavků
- Podíl na schvalování legislativy (spolu s Evropským parlamentem)
- Podíl na schvalování rozpočtu

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Národní princip

- Rada nebrání EU, ale členské státy
- V klíčových otázkách platí pravidlo 1 stát = 1 hlas (jednomyslnost)
- Kvalifikované většina, QMV (různý počet „hlasů“ pro každou zemi)

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Kvalifikovaná většina

Do roku 2014 (11)

- Hlasy, počet zemí, obyvatelé
- Hlasy (cca 73%)
- Země (nadpoloviční většina, či 2/3)
- Obyvatelé (62%)

Od roku 2014 (11)

- Země a obyvatelé
- Země (55% členů Rady, či 72%)
- Obyvatelé (65%)
- Do roku 2017 přechodné období

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Odbornost

- Nyní 10 sektorových Rad
- V 90. letech 22 konfigurací (výsledek extenze společných politik, redukce v roce 2002)
- Výstup je vždy výstupem Rady

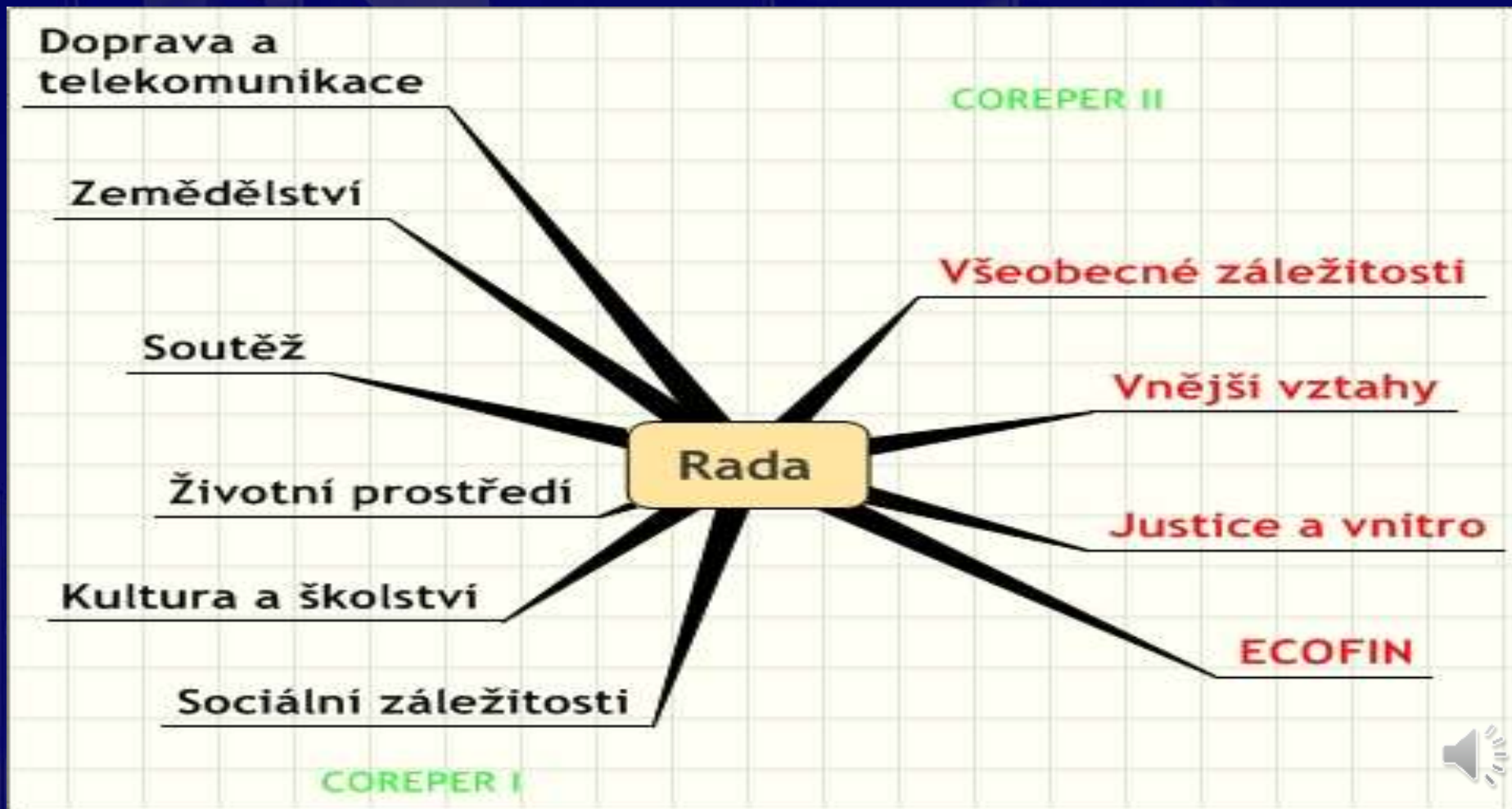

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Dnešní konfigurace Rady

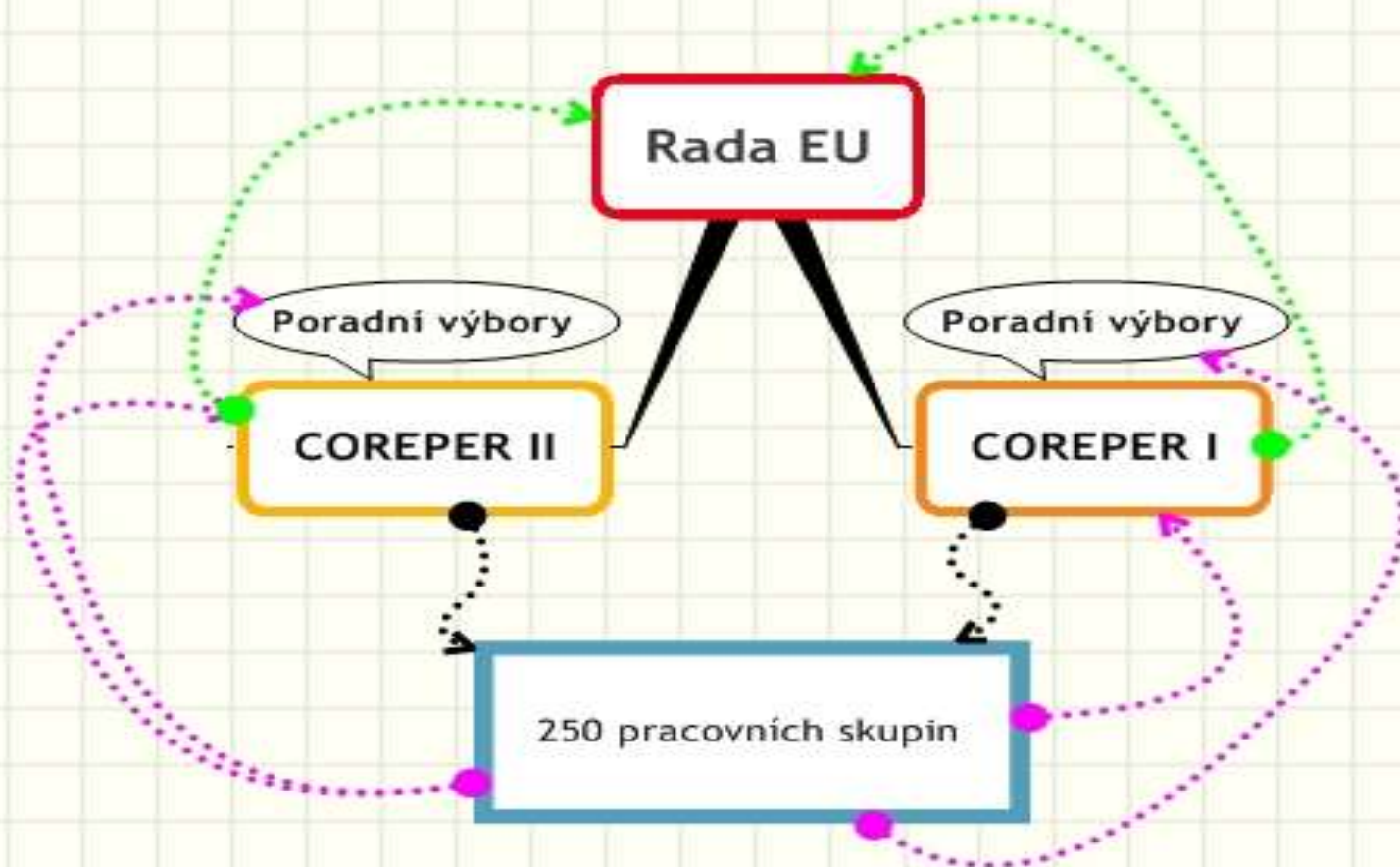

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Generální sekretariát

Předsednictví

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Pracovní skupiny

- Cca 250 pracovních skupin, věcná stránka legislativy
- Expertní, de facto apolitický pohled
- Různá frekvence setkávání (podle povahy problému)
- Zasedají zpravidla zástupci ministerstev či stálého zastoupení členské země

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Výbor stálých zástupců

- Velvyslanci a zástupci velvyslanců členských států při EU
- Politicky „předjednávají“ agendu pro ministry
- U některých oblastí plní funkci COREPER speciální výbor (zemědělství, bezpečnost)

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Zasedací místnost COREPER

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Úroveň ministrů

- Kompetentní ministři
- Nejčastěji formální úroveň, hlasování probíhá podle předjednaných dohod na nižších úrovních
- Závažné politické diskuze

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Zasedací místnost ministrů

Evropská unie

Základní fakta a milníky

Shrnutí Rad

- Evropská rada je nejvyšším fórem EU
- Rada EU schvalují spolu s Evropským parlamentem sekundární legislativu EU
- Rady zastupují zájmy členských států, zaměřují se především na dílčí zájmy
- Neplést s Radou Evropy!

